

Молодий МЕДИК

№4, квітень 2019 р.

У житті ботаніка дуже потрібна, бо це – основа медицини

Третьокурсниці ВНМУ стали переможницями всеукраїнської олімпіади з ботаніки

Студентки третього курсу 55 групи фармацевтичного факультету ВНМУ Погребна Інна та Ткачук Вікторія привезли друге командне місце з Всеукраїнської олімпіади з ботаніки серед студентів закладів вищої освіти України.

Інна Погребна отримала на змаганні диплом третього ступеня, а Вікторія Ткачук посіла шосте місце. Незвичність ситуації полягає у тому, що олімпіада з ботаніки серед студентів ЗВО України проводилась вперше. Проходила вона на базі Харківського фармацевтичного університету 20-21 березня. Участь в олімпіаді узяли 52 студенти з різних ЗВО України не лише медичного профілю. З них 30 учасників змагались саме з фармацевтичної ботаніки, а 22 – з класичної й були студентами немедичних вишів.

Дівчата зізнаються, що важко їм не було.

– Ми очікували складніших завдань і готувались до них, – говорить Інна. – У нас вже була база з ботаніки після вивчення цього предмету на другому курсі, і всі завдання на олімпіаді не виходили за межі програми.

Найскладнішим, говорять переможниці, було завдання, коли на слайдах у аудиторії показували певну рослину і за одну хвилину у бланк відповіді потрібно було вписати латинську назву, родину та діагностичні ознаки цієї рослини. Причому, складність була не у виконанні завдання, а у ліміті часу: конкурсантам не наголосили, що через 15 хвилин від початку тесту вони всі повинні покласти ручки і здати відповіді. Тому саме на цьому завданні багато хто отримав знижені бали.

Проте на організацію олімпіади дівчата не нарікають. Навпаки, захоплюються участю у змаганні:

– Олімпіада була організована на високому рівні. Нас зустріли, посе-

лили, годували, проводили екскурсії, і ми не мали складнощів із пересуванням містом, – діляться студентки. – В цілому і Харків, і університет нам сподобалися.

– Дівчата здобули перемогу тільки завдяки їхній наполегливості, – вважає доцент кафедри фармації ВНМУ, канд. біол. наук, Світала Криклива, яка готувала студенток до участі в олімпіаді. – Вони весь час прагнули консультацій, хотіли додаткових занять, багато вчили самі та ставили питання, весь час шукали мене й хотіли знань. Я завжди була готова

відповісти, проте ініціатива була за студентками.

– Я дуже люблю ботаніку, – говорить Вікторія Ткачук, – хоча стараюся вчити всі предмети, особливо ті, що потім можуть знадобитися. Наприклад, при вивченні ботаніки закладається фундамент фармакології, вона переплітається і з фармакологією.

– У житті ботаніка дуже потрібна. Це те, що нас оточує, чим ми лікуємось, це основа медицини, – резюмують дівчата.

Спілкувалась Вікторія РОДІНКОВА

Фестивалю «Проффі» – 10 років!

Так, фестиваль творчих проектів, присвячених глибокому вивченню професійних захворювань, цього-річ відсвяткував свій перший серйозний ювілей. Захід традиційно проходить у рамках щорічної Міжнародної конференції молодих вчених та студентів ВНМУ, і підведення його підсумків відбулось у актовій залі 19 квітня.

Із нагоди ювілею «Проффі» авторка ідеї та натхненниця проекту, професорка кафедри внутрішньої медицини №2, Олена Віталіївна Солейко не тільки провела урочисте нагородження переможців цьогорічного фестивалю, а й відзначила тих його учасників, хто, попри молодий вік, вже має здобутки у житті, і роботи яких відзначились особливою креативністю.

Професор Солейко, зокрема, відзначила спеціальними призами учасників «Проффі-2019», студентів 5 курсу. Вони отримали відзнаки у номінаціях «Краща афіша», «Кращий сценарій», «Краща режисерська робота», «Краще операторське рішення», «Кращий етіологічний образ», «Краща патогенетична роль», «Кращий історичний ракурс», «Краще художнє розкриття клінічної картини», «Краща епідеміологічна концепція».

А от з нагоди 10-річчя створення фестивалю «Проффі» його колишні та нинішні учасники та партнери отримали дипломи у номінації «За вірність професії».

– Основною ідеєю такого нагородження було продемонструвати, що творчий розвиток особистості, який, у тому числі, забезпечується участю у проектах фестивалю, може стати додатковою перевагою, яка призводить до успіху у житті, – говорить Олена Віталіївна.

Відзнаку, зокрема, отримала Катерина Михайлівна Паньків, асистент кафедри ендоскопічної та серцево-судинної хірургії. Катерина Михайлівна була лідером першого колективного проекту у перший рік фестивалю «Проффі». Збереглася афіша виступу її колективу 2010 року. Сьогодні Катерина також є телеведучою програми «Новий день» на ТРК «ВІНТЕРА».

Марія Олександрівна Черних, к. мед. н., асистент кафедри внутрішньої медицини №2, отримала приз за створення концептуальної схеми патогенезу бензолної інтоксикації, яку кафедра, де вона тепер працює, використовує у навчальному процесі. Сьогодні молода вчена сама є науковим керівником студентів у фестивалі «Проффі».

Ольга Петрівна Хапіцька, к. мед.

н., асистент кафедри внутрішньої медицини №3, була нагороджена як авторка студентського проекту у віршованій формі. На церемонії нагородження вона подарувала кафедрі новий вірш-присвячення предметові «Професійні хвороби».

А от Тарас Сергійович Шеремета, капітан медичної служби, начальник відділення хірургічної інфекції Житомирського військового шпиталю, наразі має і досвід роботи у 2017-2019 роках у Маріупольському медичному шпиталі, але це не заважає Тарасові Сергійовичу брати участь у «Проффі». Цьогоріч, вже вчетверте, капітан Шеремета знову став призером фестивалю.

Максим Іванович Котілевський, капітан медичної служби запасу, анестезіолог-реаніматолог та викладач кафедри військової медицини, отримав свій приз за перший документальний фільм фестивалю «Проффі», присвячений професійній патології у шахтарів Донецького вугільного басейну (2012 р.).

На нагородження приїхала й Вікторія Олегівна Ковач, нині – державний експерт з питань освіти й науки Міністерства охорони здоров'я України. Готуючи проекти фестивалю, вона застосовувала досвід психолога-волонтера у зоні проведення АТО. За фахом – акушер-гінеколог.

Відзнаку отримав і Антон Тарасович Іваха, лікар-отоларинголог Літинської центральної районної лікарні, фронтмен найчисельнішої групи проекту.

Юлія Олегівна Мудрак, асистент кафедри променевої діагностики, променевої терапії та онкології, у минулому – член СНТ, була нагороджена як неодноразовий призер проекту.

Незабутнім і гідним відзнаки виявився й проект Олега Олеговича

Токарчука, який був присвячений експертизі отруєння Моцарта. Нині Олег Олегович – старший лаборант кафедри психіатрії, наркології, психотерапії, член СНТ

А от Леонід Олександрович Тарату-та був нагороджений за вірність професії, з якої треба брати приклад. Він – лікар вищої категорії Вінницької станції екстреної медичної допомоги, має 49 років безперервного стажу роботи з даної спеціальності. Леонід Олександрович надає активну допомогу студентам у дослідженні професійної патології лікарів швидкої допомоги.

У номінації «За медійну майстерність» отримали відзнаку фестивалю й режисерка монтажу Вінницької філії Вінницької регіональної дирекції ТРК «ВІНТЕРА» Оксана Іванівна Поліщук та шоумен, головний режисер КП радіокомпанія «Місто над Бугом», Олег Романович Семко, які допомагають фестивалю та його учасникам як медійники високого класу.

Говорячи про історію створення фестивалю, Олена Солейко відзначає, що розпочинаючи проект «Проффі» 10 років тому, кафедра внутрішньої медицини №2 ставила за мету зацікавити студентів надзвичайно багатоплановим предметом «Професійні хвороби», привернути увагу до того, що для його опанування необхідно мати знання у чисельних галузях медицини й не тільки. А досягти такої інтегративної мети виявилось можливим лише через створення креативних продуктів.

Із першого року існування фестивалю набув міжнародного статусу, адже географія його учасників розповсюджується на країни Близького Сходу, Латинської Америки, Індії, Західної Європи.

Студентська наука – справжня

Конференція молодих вчених та студентів ВНМУ пройшла з небувалим піднесенням

Традиційна, цього року – шістнадцята – науково-практична конференція студентів та молодих вчених із міжнародною участю «Перший крок в науку-2019» пройшла у ВНМУ з небувалим піднесенням. Її учасниками стали сотні молодих вчених та студентів у усієї України, а також гості з Молдови.

Конференція проходила 18 квітня, а її фінал із нагородження переможців відбувся 19 квітня та став справжнім, майже тригодинним, святом.

Розпочинаючи підведення підсумків конференції, проректор з наукової роботи, професор, д-р. мед. наук, Олег Володимирович Власенко наголосив, що немає окремої студентської науки.

– Є просто наука. Студентам та молодим вченим потрібно боротись за визнання у ній на рівні з рештою науковців, – сказав Олег Володимирович.

Він порадив тим, хто робить лише перші кроки у науку, займатись пошуком джерел фінансування своїх досліджень. Адже Україна все впевненіше переходить на проектну модель фінансування науки, долучаючись, таким чином, до світових практик. І структур, які фінансують окремі наукові проекти, у Європі багато. Найбільшою та найвідомішою з них є програма «Горизонт-2020». Отримати фінансування з цієї програми реально і в Україні. ВНМУ став другим медичним ЗВО України після Львівського, який увійшов до проекту, що фінансується за рахунок «Горизонт-2020». Цей проект присвячений лікуванню туберкульозу та виконується на кафедрі фтизіатрії.

Олег Володимирович наголосив на важливості для молодих вчених публікуватись у іноземних журналах і зазначив, що успіх в науці є запорукою щастя та грошей.

А невеличкі грошові премії молоді науковці мали змогу отримати вже

зараз із джерела фінансування науки, яке також працює у цивілізованих країнах, і, сподіватимось, запрацює ширше й у нас: 15 премій за кращі наукові роботи учасникам конференції встановив центр зору «Оптимал». Його директор та власник Сергій Малачков та начмед центру Катерина Радьога також були випускниками ВНМУ. Тепер Сергій Малачков вважає, що роботодавці повинні забезпечувати зв'язок студентів із майбутньою практикою, сприяти профорієнтації. І саме для цього центр вирішив підтримати перспективну молодь, видавши при виконанні яких вчені-початківці застосували нестандартний підхід до вибору напрямку у науці. Директор «Оптимала» закликав студентів вчити усі предмети та наголосив, що в університеті немає жодної дисципліни, яка б не знадобилася студенту у майбутній практиці, у чому сам власник центру переконався особисто.

Підтримку десятку молодих науковців у вигляді сертифікату на пошиття медичної форми надала й фірма «Грація», яка спеціалізується на виготовленні медичного одягу.

Окрім переможців спонсорських номінацій та секцій, які отримували свої дипломи, зал бурхливо вітав учасників номерів художньої самодіяльності.

Чудовим академічним співом зал

зачарували лауреатки пісенних конкурсів Олександра Дідківська, міс ВНМУ-2018 Дар'я Опанашук та Любов Власюк. Наталя Дмитренко виконала естрадну пісню «Просто быть счастливой».

Бурхливі оплески зірвала й солістка ансамблю «Гармонія» Анастасія Федоришина.

Оригінальним та незабутнім був і танок «Вінницькі дворики» у виконанні ансамблю «Дружба». Неперевершеними у танці були й лауреати всеукраїнських та міжнародних конкурсів, п'ятикурсники Олександр Клімчук та шестикурсниця Юлія Лепетенко.

Проте за рівнем децибел реакції залу усіх обійшли артисти – іноземні студенти. Зал довго не міг заспокоїтись після танцю Рідіка та Шашанг з Індії та виступу дуету «Люблю» у складі Ібрагіму з Конго та Сінді зі Свазиленда.

А свято прекрасно провели третьокурсники Олександр Бабчук (За група), Вадим Демчук (36 група), Наталя Шевчук (42 а група) та другокурсниця Анастасія Петренко (96 група).

Подяку організаторам висловили учасники з Молдови, які пообіцяли прийти ще, а також – з Полтави та Сум.

А закінчилось нагородження переможців пісню «Україна» у виконанні Ірини Петренко, яку зал вітав стоячи.

«ММ»

На Вінниччині пацієнтів з первинними імунodefіцитами виявляють на високому рівні

Кафедра фтизіатрії ВНМУ провела конференцію «Первинні імунodefіцити у практиці сімейного лікаря»

Кафедра фтизіатрії з курсом клінічної імунології ВНМУ стала ініціатором та співорганізатором проведення конференції, присвяченої Всесвітньому тижню первинних імунodefіцитів (ПІД). Конференція відбулася 23 квітня. Понад півсотні її учасників, серед яких були сімейні лікарі вінницьких амбулаторій, ординатори і студенти старших курсів ВНМУ, пацієнти з ПІД та їхні родичі, мали змогу почути не лише про основні методи діагностики імунodefіцитних станів (ІДС), а й про особливості лікування пацієнтів та їх життя.

– Викладачі кафедри фтизіатрії з курсом клінічної імунології ВНМУ мають високий рівень кваліфікації, – зазначила експерт МОЗ з імунології, доцент НМАПО ім П.Л.Шупика Анастасія Валеріївна Бондаренко. – Усі їхні доповіді мають глибоке наукове підґрунтя, яке опирається на результати не лише останніх світових медичних досліджень, а й на власний

зустріти хоча б одного такого пацієнта. На жаль, в Україні сьогодні частота виявлення пацієнтів з ПІД є лише 1,45 на 100000 населення. Це найнижчі показники в Європі.

«За час своєї практики кожен лікар, за світовою статистикою, зустрічає хоча б одного пацієнта з первинним імунodefіцитом. І важливо не пропустити такого пацієнта та вчасно поставити йому цей рідкісний діагноз»

клінічний досвід викладачів кафедри. Саме цей підхід пояснює, чому Вінницька область – одна з найкращих з виявлення пацієнтів з ПІД.

Під час виступу Анастасії Валеріївни Бондаренко була розкрита тема «Первинні імунodefіцити – шлях до діагнозу». А саме: коли необхідно направляти пацієнтів до імунолога, класифікація та види ПІД, алгоритм дій лікаря при підозрі у пацієнта важкого комбінованого ІД. Фахівець МОЗу зазначила, що найчастіше пацієнти з ПІД виявляються під час обстеження у неімунологічних стаціонарах. До встановлення основного діагнозу вони лікуються у п'яти-десяти вузьких спеціалістів, які займаються своїм вузьким напрямком та не сприймають стан хворого в комплексі. Таким чином втрачається дорогий час, і пацієнт має досить невеликий шанс на якісне лікування та повноцінне життя.

– За статистикою ВОЗ частота випадків ПІД складає 10 на 100000 населення, – підкреслила Анастасія Валеріївна. – Саме тому за свою лікарську практику кожен лікар має

Про один із методів лікування ПІД докладно розповіла доцент ВНМУ Ольга Броніславівна Бондарчук. У її доповіді «Замісна терапія ПІД – релії сьогодення» було показано, як саме та якими препаратами проводиться замісна терапія при ПІД і яких результатів можна досягти при вчасному та регулярному лікуванні.

Доцент кафедри фтизіатрії з курсом клінічної імунології ВНМУ Артемій Євгенійович Богомолів докладно розповів про вакцинацію імунокомпрометованих осіб.

– Потрібно диференціювати таке поняття, як «діти, що часто хворіють». Адже можна часто хворіти на нежить і через 3-5 днів бути абсолютно здоровим, а можна часто хворіти на бактеріальні інфекції і мати важкі ускладнення, – зазначив Артемій Євгенійович. – Тому цей псевдотермін ні в якому разі не відмінє проведення вакцинації. Вона має проводитись вдумливо, з урахуванням усіх чинників. Якщо в сім'ї є дитина з ІДС, то вакцинувати оточуючих потрібно розважливо і дотримуючись певних правил.

Механізм виникнення синдрому гі-

перпродукції IgE, або синдрому Іова був розкритий у виступі доцента ВНМУ Ірини Володимирівни Корицької.

– У 95% випадків, якщо у новонародженої дитини на 3-5 день з'являється ураження шкіри, ставиться безапеляційний діагноз – атопічний дерматит (АД), – зазначила Ірина Володимирівна. – Згодом до цього стану приєднуються різноманітні важкі бактеріальні інфекції, холодні абсцеси та характерні фенотипові ознаки та інші симптоми, що мають навести лікаря на думку про невідповідність первинного діагнозу АД. Як відомо, 85% ПІД виявляються невчасно, що не дає можливості таким пацієнтам отримати повноцінне лікування.

У доповіді доцента Лідії Миколаївни Кириченко «Персистуючі інфекції як основний прояв ПІД» було зазначено, що ступінь прояву персистуючих інфекцій має спонукати сімейного лікаря до необхідності більш детального дослідження імунної системи пацієнта.

Наприкінці конференції представник всеукраїнської ГО «Рідкісні імунні захворювання» Наталія Ярмілко розповіла, з якими проблемами стикаються пацієнти з ПІД в Україні і, зокрема, у Вінницькій області та яким чином вони вирішуються.

Завдяки співпраці організаторів конференції з мультидисциплінарним проектом «DoctorThinking» запис лекцій можна переглянути на YouTube-каналі проекту.

Наталія РОМАНЕНКО

Третьокурсник ВНМУ – переможець Всеукраїнської олімпіади з оперативної хірургії

Третьокурсник з 86 групи Олег Лепетенко отримав кубок переможця, посівши перше місце на Всеукраїнській олімпіаді з оперативної хірургії. Змагання проходило з 17 по 19 квітня на базі Буковинського державного медичного університету у Чернівцях.

– Здобуття перемоги на олімпіаді – це результат старанної та тривалої роботи, – розповів Олег. – Протягом декількох місяців я інтенсивно готував теорію та практику з оперативної хірургії. І ось настав день змагань, на які приїхало 52 учасника з різних куточків України. Олімпіада складалася з практичної та теоретичної секцій, кожна з яких містила по три завдання.

Зокрема, на теоретичній секції студенти повинні були розпізнати

та описати анатомічні утворення на знімках, описати хірургічні шви та розв'язати задачі. Практична секція, у свою чергу, вимагала зав'язування вузлів, диференціації хірургічних інструментів та накладання кишкового анастомозу.

– На кожному із етапів я гідно себе показав, і, як результат, – здобув перемогу. У цьому конкурсі я отримав приємні спогади та нові знайомства, – сказав Олег.

«ММ»

У ВНМУ – новий голова Студентського самоврядування

9 квітня 2019 року відбулася звітно-виборча конференція, на якій було обрано новий склад Секретаріату Ради студентського самоврядування Вінницького національного медичного університету ім. М. І. Пирогова. Очолив раду студент третього курсу медичного факультету №1 Єфименко Олег.

Про свої плани на новій посаді він розповів «Молодому медику».

– Чому Ви вирішили балотуватись?

– Із першого курсу я брав участь у роботі студентського самоврядування, чим завдячую своєму кураторові Мар'яні Чвертневич, вона наша почесна голова. Власне, вона й прищепила мені бажання щось змінювати.

– Яку посаду Ви обіймали?

– Із першого курсу був членом комітету зв'язків із громадськістю. Так склалося, що ще в шкільні роки, коли я навчався у гуманітарній гімназії ім. Шевченка у місті Коростишів Житомирської області, я відвідував різні тренінги із журналістики, а наша шкільна команда посіла третє місце на Всеукраїнському конкурсі юних журналістів. Це було доволі пристойно, враховуючи, що це школа у райцентрі.

– Що входило у коло Ваших обов'язків у комітеті?

– Я писав статті. Перша була про Леоніда Павловича Смольського, вона вийшла у нашому журналі «Пироговка».

– Із якою програмою Ви йшли на вибори?

– Це був правозахисний напрям. Я зустрічав дуже мало молоді, яка була б, дійсно, обізнана у своїх правах та знала, як їх відстоювати, як діяти в тій чи іншій ситуації. І це стосується не лише студентів ВНМУ, а й учнів та тих, хто вже працює.

– Із чим це пов'язано найбільше?

– Я не експерт, але із того, з чим доводилося стикатися, – незнання прав у вирішенні адміністративних

питань, наприклад, при поселенні у гуртожитки, які у студентів є права та обов'язки. Приміром, студенти не ознайомлені із Положенням про студентський гуртожиток та зі Статутом гуртожитку та не знають, як діяти в тій чи іншій ситуації. Часто підходили із запитаннями, чи можна відвідувати гуртожиток цілодобово. Тут є позиція адміністрації та коменданта, і, як не дивно, траплялося таке, що ці позиції трохи відрізнялися.

– Як Ви плануєте вирішувати цю проблему?

– Над нею ми вже досить довго працюємо. Студентське самоврядування разом із студентським братством Вінниччини – це неприбуткова громадська організація – організовували інформаційну кампанію, метою якої було донести до студентів, у чому полягають їхні права та обов'язки. Ми друкували пам'ятки, плакати та розвішували їх у гуртожитках ВНМУ. Зараз ми плануємо переконувати цю роботу, удосконалювати структуру управління гуртожитками.

– Окрім гуртожитків, на якій сфері Ви будете концентруватись у своїй роботі?

– Розвиток медіаграмотності серед студентів та громадських активістів. Дуже часто у передвиборчий період ми стикаємося з маніпуляціями, з прихованою рекламою або антирекламою, яку дуже важко визначити. Один із наших проєктів пояснює, що із чим робити. Також будемо приділяти увагу культурній сфері та робити акцент на розвитку студентів. Ще один напрям – це волонтерство.

Ми маємо розуміти, що збираючи кошти на якусь мету, ми маємо щось віддати людям, поділитися чимось. Для цього організовуються інформаційні акції з адвокації.

– З яким результатом Ви плануєте вийти на фінал своєї кампанії?

– Висновок щодо роботи Студентського самоврядування студентство робить само. І дуже часто воно не бачить, що робиться у стінах цього кабінету, із чим кожного разу стикається голова Студентського самоврядування, заступники, делегати. Натомість, лунає багато критики щодо того, що робота не виконується. Моїм основним завданням на цій посаді буде зробити діяльність Студентського самоврядування максимально прозорою, аби кожен знав, що тут робиться, про що говориться, що планується робити. Для цього ми запускаємо піар-компанію, трохи удосконалюємо алгоритми комунікації зі студентством. Раніше у нас були Дні відкритих дверей, але це вже не надто популярний напрям, адже студенти переважно більшість свого часу проводять онлайн. Тому будемо запроваджувати інші методи комунікації через різні соціальні мережі. У нас є сторінка у Фейсбукі та в Інстаграм, де ми і плануємо більш детально висвітлювати свою роботу.

**Спілкувалась
Катерина Баркалова**

ВНМУ став єдиним медичним ЗВО України – учасником програми High Five

Переймаємо шведський досвід навчання та наукової діяльності

Із 19 по 23 березня у рамках проекту «Інтернаціоналізація освіти і науки у східноєвропейських університетах» делегація ВНМУ, до якої увійшли проректор із наукової роботи, професор Олег Власенко, доцент кафедри фтизіатрії Андрій Дудник та студентки четвертого курсу Ярослава Габорець та К'яті Редді, перебували із візитом у університеті шведського міста Умео.

За словами Андрія Дудника, скорочена назва проекту звучить як High Five, що символізує п'ять університетів – учасників програми. Окрім ВНМУ та університету міста Умео, це харківський університет Каразіна, Одеський університет ім. Мечнікова та один із молдовських ЗВО.

Мета проекту – допомогти східноєвропейським університетам вийти на новий, міжнародний рівень у навчанні та участі у наукових проектах шляхом сприяння академічній мобільності викладачів та студентів, активного залучення до міжнародних проектів, інтеграції навчальних програм в систему європейської медичної освіти, впровадження інноваційних технологій у навчанні студентів та реалізації спільних наукових досліджень.

За словами Андрія Дудника, шведська сторона висловила зацікавленість у тому, аби направляти своїх студентів-медиків на стажування до ВНМУ, аби ті побачили те, що у Швеції побачити практично неможливо.

У них ДТП трапляються надзвичайно рідко, оскільки люди дотримуються правил. У нас у лікарні швидкої допомоги постраждалих в аваріях можна побачити практично щодня. Також у

Швеції неможна побачити поранених внаслідок бойових дій. У нас у Військово-медичному центрі такі поранені лікуються, і проходять реабілітацію. І третє – це те, що у нас, на жаль, часто трапляється: опіки та обмороження. На жаль, у нас від них часто страждають і діти, і дорослі. Якщо говорити про дітей, то вони, здебільшого, страждають від контакту із окропом, коли батьки не дотримуються правил безпеки. Що стосується дорослих, то це обмороження у стані алкогольного сп'яніння. У Швеції такі випадки зустрічаються у рази рідше, і шведи готові, аби хоча б побачити таких пацієнтів, не кажучи вже про їх ведення, їхати за кордон, – розповідає Андрій Дудник. – У свою чергу вони готові або заплатити нам за таке навчання, або забезпечити стажування наших студентів та викладачів.

А побачити та навчитися в університеті Умео є багато чому. Починаючи від університетської клініки, віварію та лабораторії, обладнаних за останнім словом техніки, та закінчуючи системою навчання майбутніх медиків, яка відрізняється від української.

У нас основний час, який зараховується в оплату викладачам, – це саме години викладання, оскільки основна функція університету – це підготовка кадрів. І ставка складає 600 годин на рік. У шведських колег це викликає шок, оскільки у них може бути максимум 60-80 годин викладання на рік, – наводить приклад Андрій Дудник.

Має відмінності й сам процес навчання студентів медичного факультету:

– Система носить більш циклічний характер, і студенти не мають жодних відпрацювань у разі пропусків. Але людина має скласти залік або іспит. І якщо вона його не складає, причина нікого не цікавить. Цінуються лише знання. А для тих, хто цих знань або навичок не набув, у кінці семестру є місяць для додаткового навчання, і цим займається спеціальний персонал на кафедрі. І потім студент має перескласти іспит.

Практику студенти-медики проходять в університетській клініці. На відміну від наших, вони не мають доступу до пацієнтів та більшою мірою виступають у ролі спостерігачів. Але при цьому кожна спеціальність має чітко прописані критерії щодо кількості хворих того чи іншого профілю, які студент має побачити, скільки маніпуляцій має провести. І більшою мірою свої навички вони відпрацьовують на тваринах.

– Наш університет співпрацює із корейською стороною, яка хоче побудувати у Вінниці центр із дослідження раку. У Швеції є такий центр, і вони пропонують співпрацю в цій галузі, – продовжує розповідь Андрій Дудник.

Чому це було б корисно навчитися та запозичити, так це досвід організації роботи відділу міжнародної співпраці університету Умео.

– Цей відділ приносить прямі гроші, адже будь-який проект – це інвестиція в університет і це реклама університету. Вони самі не пишуть гранти, але надають усю консультативну допомогу та допомогу в оформленні документів. Якщо потрібна довідка або, наприклад, переклад – це не проблема отримувача гранту, це проблема відділу. А людина займається виключно проектом, не переймаючись бюрократичними процедурами, – розповідає Андрій Дудник. За його словами, добре організована в університеті Умео і система брендингу ЗВО, починаючи від наплічників із емблемою і закінчуючи сайтом, де у доступній формі розміщена вся необхідна інформація.

Наступний етап програми відбудеться 17 червня в Одесі, де зустрінуться усі учасники проекту, аби підписати угоду про подальше співробітництво.

– Люди, які роблять науку, не повинні робити це локально. Наука має бути міжнародною, а для цього треба співпрацювати з установами з різних країн та публікувати результати досліджень у міжнародних рецензованих виданнях, аби вони були визнані міжнародною науковою спільнотою, – каже Андрій Дудник.

Довідка

Загальна кількість студентів, які навчаються в університеті Умео – 30 000, студентів медичного факультету – 3 400, і він є другим за розміром медичним факультетом Швеції після такого у Каролінському університеті. При цьому половина бюджетного фінансування вишу спрямовується саме на медичний факультет.

Катерина БАРКАЛОВА

«Рятівник» вчить надавати першу допомогу за світовими підходами

Вже 19 років на кафедрі медицини катастроф та військової медицини Вінницького національного медичного університету ім. М. І. Пирогова діє гурток «Рятівник». Ініціатива його створення належала професору кафедри Володимиру Степановичу Компанейцю, який багато років присвятив вивченню та вдосконаленню методів зупинки кровотечі. Другим напрямком роботи гуртка стало удосконалення методів надання першої медичної допомоги.

— На гурток приходять студенти, починаючи із другого курсу. Ми вчимо, як надавати допомогу при ушкодженнях важливих центрів, при кровотечі, втраті свідомості. Практикуються вони у симуляційних класах, є і виїзні засідання, — розповідає професор кафедри медицини катастроф та військової медицини Володимир Семенович Тарасюк.

За його словами, із початком війни на Сході України гуртківці стали освоювати надання медичної допомоги потерпілим у бойових діях. При цьому особлива увага приділяється тактичній медицині, навички якої і студентам, і викладачам, і практикуючим лікарям допомогли засвоїти американські та канадські фахівці.

— Наші підходи були застарілими й базувалися на принципах Другої світової війни. А іноземні колеги навчили нас новітнім методикам: як діяти при пораненнях грудної клітини та живота, як надати першу допомогу до того, як поранений потрапить до шпиталю. Також навчили застосовувати джгут САТ, адже джгут Есмарха, яким користувалися у нас досі, був винайдений ще у 1871 році, — розповідає професор Тарасюк.

Вивчають члени гуртка «Рятівник» і теоретичні теми, зокрема, ті, що стосуються проблем реабілітації поранених бійців. Саме їй була присвячена доповідь другокурсниці Анни Лавриненко, із якою дівчина виступила на одному з засідань гуртка.

— У гурток я прийшла тому, що теми, які на ньому вивчаються, стосуються і моєї родини: мій батько наразі знаходиться у зоні ООС, — розповіла студентка.

У свою чергу, студентка V курсу групи 96 Джурабаєва Аліна, яка відвідує гурток із другого курсу, каже, що тут вивчаються теми, яких немає у навчальній програмі.

— Також на заняттях проводиться відпрацювання практичних навичок. Наприклад, сталася ДТП, є двоє потерпілих — що ви будете робити? Вчимося робити все швидко. Це дуже важливо, бо кожен може потрапити у таку ситуацію, — каже дівчина. За час занять у гуртку вона вже навчилася

надавати базову допомогу: серцево-легенева реанімація, кровотечі, робота з дефібрилятором, медичне сортування, організація допомоги.

— Найважчим було навчитися швидко зібратися з думками, коли всі у шоці, — зізнається Аліна.

Катерина Баркалова

Створено найбільш точний сканер всього тіла

Група вчених з Каліфорнійського університету в Дейвісі у співпраці з китайською компанією United Imaging Healthcare (UIH) створила апарат під назвою EXPLORER, який здатний формувати тривимірне зображення людини та її внутрішніх органів за секунди. Про це повідомляє в прес-релізі видання EurekaAlert.

EXPLORER – комбінація двох технологій: позитронної емісійної томографії (ПЕТ) і комп'ютерної томографії (КТ). Чутливість апарату настільки висока, що він здатний виводити зображення за секунди, а при більш тривалому впливі – відстежувати рух певних препаратів всередині тіла.

Очікується, що пристрій матиме великий вплив на клінічні дослідження. За словами одного з керівників розробки Саймона Черрі, знімки EXPLORER більш високої якості, ніж ПЕТ, при цьому його швидкість у 40 разів швидша. Так, діагностичне сканування всього тіла він проводить всього за 20-30 секунд. У той же час доза випромінювання може бути знижена до 40 разів, порівняно з ПЕТ.

Автори EXPLORER вважають, що застосування цієї технології безмежне: від удосконалення діагностики захворювань до дослідження нових лікарських препаратів. Наприклад, вже зараз дослідники планують використовувати її для вивчення раку і того, як той може поширюватися за межі пухлини.

Гра для смартфонів виявляє ризик хвороби Альцгеймера

Науковці Університету Східної Англії створили гру для смартфонів, яка здатна виявляти людей, що мають підвищені ризики захворювати на синдром Альцгеймера, повідомляє BBC.

Вони вивчили дані мобільного додатку Sea Hero Quest, який користу-

вачі з усього світу завантажили понад 4,3 мільйона разів. Ця гра стала основою для розробки нової версії, яка отримала назву Glitchers. Вона допомагає отримувати дані про те, як працює людський мозок, вирішуючи завдання орієнтації та навігації у віртуальному просторі.

Гра вимагає від учасника пробиратися через лабіринт з островів та айсбергів. При цьому аналізуються дані про швидкість та правильність прийнятих гравцем рішень, які можуть пролити світло на перші ознаки деменції.

Вчені намагалися зрозуміти, в чому полягає відмінність стилю гри людей, генетично схильних до захворювання на хворобу Альцгеймера, від стилю гри тих, хто такої схильності не має. Виявилось, такі відмінності дійсно є.

«На деменцією до 2050 року захворіють 135 мільйонів людей в усьому світі», – каже керівник дослідження професор Майкл Хронбергер. – Наразі діагноз деменції заснований в основному на симптомах порушення пам'яті, які стають очевидними на пізніх етапах захворювання. Проте нові дані демонструють, що порушення просторової орієнтації та когнітивних функцій можуть на багато років випереджати симптоматику порушень пам'яті».

Дослідники кажуть, що три мільйони гравців надали дані, які рівнозначні 1700 рокам лабораторних досліджень.

Вчені зможуть визначити хворобу Паркінсона за запахом шкіри

Учені з Манчестерського університету виявили молекули, які містяться в шкірному жирі та викликають певний запах, пов'язаний з хворобою Паркінсона. Про це повідомляється на сайті Манчестерського університету.

«Вчені знали, що хвороба Паркінсона може викликати надмірне вироблення шкірного жиру. Нове дослідження підтвердило, що у людей з хворобою Паркінсона воно має виразний запах, який посилюється по мірі прогресування стану», – йдеться в повідомленні.

Вперше таку особливість помітила почесний лектор в Манчестерському університеті Джой Мілн у свого чоловіка Ліса за багато років до того, як йому поставили клінічний діагноз хвороби Паркінсона.

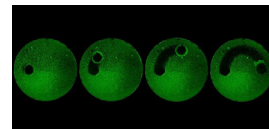
Дослідники з Манчестерського інституту біотехнології використовували мас-спектрометрію для визначення молекулярних сполук, які спричиняють цей унікальний запах.

Вчені зібрали зразки шкірного жиру і, проаналізувавши їх, виявили присутність гіпурової кислоти, ейкозану та октадеканолю, що вказує на змінені рівні нейротрансмітерів, виявлених у пацієнтів з хворобою Паркінсона, а також на ряд інших біомаркерів стану.

Досліджуючи ці молекули, виявлені у тестових зразках, команда створила модель, яка тепер може ідентифікувати та діагностувати хворобу Паркінсона на ранніх стадіях.

Нанороботи здатні видаляти зубний камінь

Команда інженерів, дантистів та біологів з Університету Пенсильванії (США) розробили систему видалення зубного каменю за допомогою нанотехнологій. Вона складається з двох типів мікробів. Перший може працювати на поверхні, другий – всередині замкненого простору, повідомляє BBC.

Обидва типи здатні каталізувати процеси, які призводять до знищення біоплівки, тобто липкої маси, що складається зі скупчення бактерій, які оселяються у просторових структурах ясен та зубів.

«Мова йде про дійсно міждисциплінарне дослідження, – розповідає Майкл Ку, один із винахідників. – Інженери, які й створили ці мікроби, спірались на дані, надані мікробіологами».

У процесі роботи мікроби виділяють набір хімічних речовин, що діють на біоплівкові покриття, що складаються з бактерій. Ці речовини складаються з наночастинок заліза, які каталітично взаємодіють із перекисом водню, виділяючи вільні радикали та знищуючи мільйони бактерій.

Вченим вдалося перевірити дієвість нового методу в клінічних умовах. Виявилось, що створені мікроби здатні видаляти біоплівку не лише з поверхні зубів чи ясен, але й з глибоких структур зубного каналу, куди проникнути, як правило, буває непросто.

Наразі проводяться подальші випробування цих нанороботів. Вчені сподіваються, що вже найближчим часом їх зможуть використовувати в клініках.

Американські вчені готові розробити вакцину проти ВІЛ

Вчені Піттсбурзького університету презентували інноваційний підхід до імунотерапії, який не перешкоджає проникненню ВІЛ у імунні клітини, а знаходить та вбиває його, повідомляє Медичний центр Університету Піттсбурга UPMC.

Нова методика лікування ВІЛ дозволяє не тільки виявити вірус, що приховується в імунній системі хворого, але й знищити його. Перші дослідження показали, що імунотерапія може знищувати приховані копії вірусу, тобто позбавляти від ВІЛ раз і назавжди.

Вчені виділили імунні клітини, т. зв. дендритні клітини, які будують «спрямовувати імунну систему для того, щоб вбити ВІЛ». При дослідженні команда спроектувала «антиген, що представляє 1-поліаризовані, моноцитарні дендритні клітини» (MDC1), він допомагає знайти прихований вірус у клітинах та знищити його. Ці розробки можна вважати першим кроком до створення вакцини проти ВІЛ.

Майже водночас, Управління з питань харчових продуктів і медикаментів США зареєструвало новий препарат для боротьби з ВІЛ, повідомляє Financial Times.

Він складається з двох компонентів, а не з трьох, як усі стандартні препарати проти ВІЛ. Ліки розробила британська компанія GlaxoSmithKline (GSK). Новий препарат називається Dovato, це пігулка за дворазовою схемою лікування для дорослих. У її складі містяться два лікарські засоби: долутегравір і ламівудин.

Як зазначають науковці, сучасна антиретровірусна терапія високоактивна й доволі ефективно пригнічує вірус імунодефіциту, але має низку побічних ефектів, і в разі відмови від неї ВІЛ майже завжди повертається.

Китайці навчили мишей бачити в темряві, на черзі – люди

Фахівці Науково-технічного університету Китаю нанесли на сітківку очей мишам наночастинки, під впливом яких фоторецептори почали сприймати невидиме інфрачервоне випромінювання. Ці частинки вкриті особливими молекулами білка, що переводять невидиме випромінювання у видиму частину спектру, повідомляє BBC.

Як повідомляється, бачити в цілковитій темряві миші могли протягом кількох тижнів. Далі наночастинки природним чином виводилися з організму. Учені впевнені, що цю технологію можна застосувати і на людях.